

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6268/2021
27.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Нурија Рожајац, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је пуномоћник Златан Куртовић, адвокат из ..., ради предаје деце, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2. 259/21 од 05.07.2021. године, у седници већа од 27.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2. 259/21 од 05.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници П2 42/20 од 05.02.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да она самостално врши родитељско право над малолетном децом ГГ рођеним ...2006. године, ДД рођеном ...2008. године, ЋЋ рођеном ...2011. године и ЕЕ рођеним ...2015. године, што су тужени дужни признати и омогућити јој вршење родитељског права и убудуће се уздржати од било каквог узнемиравања у његовој реализацији. Ставом другим изреке утврђено је да је повучен тужбени захтев за предају малолетне деце. Ставом трећим изреке тужени су обавезани да тужили накнаде трошкове парничног поступка у износу од 63.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2. 259/21 од 05.07.2021. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је била у браку са сином тужених све до његове смрти ...2019. године. Током брака, добили су четворо деце која су малолетна. Тужилја је са покојним супругом и децом живела у заједничком домаћинству са туженима, а након смрти њеног супруга дошло је до поремећених односа између парничних странака, па је тужени истерао тужилју из куће и није јој дозволио да са собом поведе децу. Тужилја је против тужених поднела пријаву полицији и Центру за социјални рад Сјеница захтевајући предају деце и покренула је овај парнични поступак јер су тужени одбили да јој предају децу. Решењем суда од 15.05.2020. године одређена је привремена мера предаје деце тужилји, а по жалби тужених Виши суд у Новом Пазару је решењем од 10.09.2020. године потврдио првостепено решење којим је усвојена привремена мера. По предлогу тужилје, одређено је извршење решења закључком суда И бр. 21/20, с обзиром да тужени нису добровољно поступили по правноснажном решењу, и дат им је налог да у року од 48 сати предају малолетну децу тужилји. Тужени нису поступили по наведеном закључку и нису дозволили тужилји да преузме децу, па им је решењем И 21/20 од 27.07.2020. године изречена казна затвора у трајању док тужени као извршни дужници не поступе по налогу суда, а најдуже 60 дана. Након тога, тужени су децу предали тужилји, због чега је она повукла тужбени захтев за предају деце. Из извештаја Центра за социјални рад у Сјеници утврђено је да тужилја испуњава све услове да деци пружи нормалан развој и васпитање, а услови у којима су се деца налазила док су боравила у домаћинству тужених погодвали су формирању асоцијалног понашања, а комуникација деце са широм заједницом је одступала од нормалних карактеристика.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је утврђено да тужилја самостално врши родитељско право над малолетном децом и тужени су обавезани да јој омогуће вршење родитељског права и уздрже се од било каквог узнемиравања у његовој реализацији.

Према члану 77. став 1. Породичног закона, један родитељ сам врши родитељско право када је други родитељ непознат или је умро или је потпуно лишен родитељског права, односно пословне способности.

Како је супруг тужилје и син тужених преминуо, то тужилја над малолетном децом самостално врши родитељско право, у смислу наведене законске одредбе. У поступку је утврђено да су тужени онемогућили тужилју у самосталом вршењу родитељског права тако што јој нису дозволили да децу поведе када се иселила из њиховог домаћинства, нити су јој децу предали по правноснажној судској одлуци и у извршном поступку, што је супротно одредби члана 60. ст. 1. и 2. Породичног закона, по коме дете има право да живи са родитељима и право да се родитељи о њему старају пре свих других, а ово право може бити ограничено само судском одлуком када је то у најбољем интересу детета. Зато су у нижестепеним пресудама правилно примењене наведене одредбе када је тужбени захтев тужилје усвојен.

Ревизијом тужених неосновано се указује да тужилја нема правни интерес за подношење тужбе с обзиром да врши родитељско право по самом закону. Међутим, у време подношења тужбе постојао је правни интерес тужилје јер су тужени одбили да јој предају децу, нису поступили ни по каснијем правноснажном решењу којим је

усвојена привремена мера, нити су децу предали у извршном поступку, а тужбом је постављен и тужбени захтев да се тужени убудуће уздрже од било каквог узнемиравања тужиље у реализацији родитељског права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасмина Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић